

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลแม่ก้าเดิมอยู่ในเขตการปกครองของตำบลท่าวังพร้าว เมื่อปีพ.ศ.๒๔๔๐ ทางกรมเปลี่ยนชื่ออำเภอสันป่าตองแม่วาง เป็นอำเภอบ้านแม โดยมีที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่โรงเรียนบ้านเปียง บ้านแม่ช่องสังกัดหมู่ ๗ ตำบลท่าวังพร้าว พอปี พ.ศ. ๒๔๔๒ บ้านแม่ช่องย้ายไปสังกัด หมู่ ๗ ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ปีพ.ศ. ๒๔๔๒ กำนันตำบลท่าวังพร้าวได้แยกตำบลท่าวังพร้าวออกเป็นตำบลใหม่ชื่อ “ ตำบลแม่ก้า ” ให้ขุนวังพร้าว ผดุงราษฎร์ เป็นกำนัน แบ่งการปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน ต่อมาประชากรเพิ่มขึ้นมีการขยายจำนวนครัวเรือนและพื้นที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตลอดเวลา พอปีพ.ศ. ๒๔๗๑ ทางกรมเปลี่ยนชื่ออำเภอบ้านแม เป็นอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในที่ตั้งปัจจุบันนี้ ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๔๘๕ กำนันขุนวังพร้าวได้ไปชักชวนพ่อหลวงปีก ณะใจ ผู้ใหญ่บ้านแม่ช่องสมัยนั้น ให้ย้ายบ้านแม่ช่องมาสังกัดตำบลแม่ก้า ในปีพ.ศ. ๒๔๙๒ พ่อหลวงปีก ณะใจ ได้ประชุมลูกบ้านและประชุมคณะกรรมการโรงเรียนหนองตองอินคำคณูประการ ตำบลหนองตอง ได้ประชุมตกลงย้ายโอนมาสังกัดหมู่ ๘ ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในเดือนตุลาคม ๒๔๙๒ จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูลได้จากนายตีบ ปัญญา ราษฎรหมู่ ๘ อายุ ๙๓ ปี, นายคำป็น คำพินิจ อายุ ๘๙ ปี อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๘, นายวิรัตน์ สุทธสา ข้าราชการครูบำนาญ บ้านอยู่บ้านแม อดีตเลขาธิการมกำนันผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสันป่าตอง ปีพ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔)

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๙๕ กำนันขุนวังพร้าว ผดุงราษฎร์ ปลดเกษียณอายุได้เลือกกำนันคนใหม่คือนายรส คล่องการงาน เป็นกำนันได้ ๕ ปี ก็ลาออก จึงเลือกตั้งใหม่ได้กำนันคือนายนิเวศน์ เกียรติอนันต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๒๙ ครบวาระได้ทำการเลือกตั้งใหม่ได้กำนันคือนายแก้ว คำกลาง เป็นกำนัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๓ ครบวาระได้ทำการเลือกตั้งใหม่ได้กำนัน คือนายจรัญ อุดเถิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๔ ครบวาระได้ทำการเลือกตั้งใหม่ได้กำนัน คือนายสมศักดิ์ ก่องหล้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๒ และได้นายบุญชุม บุญวิจิตร เป็นกำนันคนปัจจุบัน

ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า

ตำบลแม่ก๊าตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอสันป่าตอง ห่างจากที่ว่าการอำเภอสันป่าตอง ๑๐ กิโลเมตร ตำบลแม่ก๊า มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๘.๘๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๑,๓๙๓.๓๕ ไร่ โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
๑	บ้านสันโป่ง	๐.๓/๓	๔๕๖.๒๕
๒	บ้านโรงวัว	๑.๓/๔	๑,๐๘๓.๕๐
๓	บ้านต้นตัน	๑.๔/๒	๘๘๓.๕๐
๔	บ้านหนองครอบ	๑.๙/๒	๑,๒๐๐.๐๐
๕	บ้านสันกาหวา	๒.๓/๑	๑,๔๔๓.๓/๕
๖	บ้านทรายมูล	๑.๑/๙	๓/๔๓.๓/๕
๗	บ้านสันคอกช้าง	๑.๑/๒	๓/๐๐.๐๐
๘	บ้านแม่ช่องใต้	๒.๕/๓	๑,๕๘๑.๒๕
๙	บ้านแม่ช่องกลาง	๐.๓/๓	๔๕๖.๒๕
๑๐	บ้านร่องซุด	๑.๐/๖	๖๖๒.๕๐
๑๑	บ้านแม่ช่องเหนือ	๐.๔/๘	๓๐๐.๐๐
๑๒	บ้านแม่ก๊า	๑.๕/๐	๘๓/๕.๐๐
๑๓	บ้านปากกล้วย	๑.๐/๓	๖๖๘.๓/๕
๑๔	บ้านบ่อก้าง	๑.๑/๓	๓/๓๑.๒๕
รวม		๑๘.๘๓	๑๑,๓๙๓.๓/๕

ตำบลแม่ก๊า มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องที่ใกล้เคียง และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลทุ่งด้อม อ.สันป่าตอง, ต.หนองตอง อ.หางดง
- ทิศใต้ ติดกับ ตำบลบ้านกลาง, ตำบลท่าวังพร้าว อ.สันป่าตอง
- ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลมะขามหลวง, ตำบลมะขุนหวาน, ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง
- ทิศตะวันออก ติดกับ แม่น้ำปิง, อำเภอป่าซาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลแม่ก้ามมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม แนวนยาวขนานกับลำแม่น้ำปิง ระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร เหมาะสำหรับการเกษตร ในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี

มีประตูระบายน้ำอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒, ๖, ๘ การใช้น้ำทางการเกษตร ได้รองรับน้ำจากตำบลหนองตอง อำเภอหางดง , จากตำบลทุ่งด้อม ตำบลมะขามหลวง และได้รับน้ำจากชลประทานแม่แตง บางส่วน พื้นที่การเกษตรของหมู่ ๓, ๔, ๕, ๑๔ ได้รับน้ำจากโครงการชลประทานราษฎร์ ฝ่ายปวงสนุก ซึ่งกั้นน้ำขานในพื้นที่ตำบลบ้านกลาง สามารถใช้เพื่อการเกษตรได้ประมาณ ๒๕ % นอกจากนี้หมู่ที่ ๑, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ ใช้น้ำจากแม่ปิงซึ่งมีฝายสบร่องซึ่งเป็นฝายหินตั้งอยู่ในพื้นที่ หมู่ ๕ ตำบลหนองตอง เป็นการผันน้ำจากน้ำปิงให้สามารถใช้ประโยชน์ในการทำเกษตร

การคมนาคม มีถนนเลียบลำน้ำปิงเป็นถนนสายสำคัญสามารถติดต่อกันได้ทุกหมู่บ้าน ทำให้การขนส่งสินค้าการเกษตรและการคมนาคมสะดวก มีสะพานข้ามแม่น้ำปิง ซึ่งติดต่อกับจังหวัดลำพูน จำนวน ๕ แห่ง อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๓ , ๖ (๒ แห่ง) , ๙ และ ๑๒

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน อากาศจะร้อนพอสมควร โดยเริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน ซึ่งอากาศจะร้อนมากในช่วงเดือนเมษายนเป็นต้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม แต่อาจเกิด “ ช่วงฝนทิ้ง ” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ – ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน แต่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เคยเกิดอุทกภัยรุนแรง

ฤดูหนาว ในช่วงฤดูหนาวอากาศจะไม่หนาวมากนัก โดยจะอยู่ในช่วงกลางเดือน ธันวาคมและต้นเดือนมกราคมของทุกปี มีเพียงบางปีเท่านั้นที่มีอากาศหนาวเย็นอยู่หลายวัน หรือบางครั้งอากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การเพาะปลูก ทำการเกษตร เช่น ปลูกผลไม้ ปลูกข้าวนาปี กระเทียม และพืชผัก เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลแม่ก้า มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๑๔ หมู่บ้าน มีดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชื่อหมู่บ้าน
๑	นายบุญชุม บุญวิจิตร	กำนันตำบลแม่ก้า	บ้านแม่ฮ่องใต้
๒	นายประพันธ์ คำภิงค์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑	บ้านสันโป่ง
๓	นายบัญชา เตชะยวง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒	บ้านโรงวัว
๔	ร.ต.ณรงค์ฤทธิ์ ทอนตาประเสริฐ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๓	บ้านต้นตัน
๕	นายบรรยงค์ นันตา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔	บ้านหนองครอบครัว
๖	นายไกรสร พรหมจา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๕	บ้านสันกาอาฬ
๗	นายอาทิตย์ ศรีภูมิ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๖	บ้านทรายมูล
๘	นายมงคล ยาวิชัย	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๗	บ้านสันดอกช้าง
๙	นายยงยุทธ หวันชัยศรี	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๘	บ้านแม่ฮ่องกลาง
๑๐	นายทองอินทร์ วงศ์คำปัน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๐	บ้านร่องชุต
๑๑	นายนรินทร์ กันสิทธิ์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๑	บ้านแม่ฮ่องเหนือ
๑๒	นายพงศ์ปณต ตาขัน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๒	บ้านแม่ก้า
๑๓	นายบุญเลิศ พรหมตัน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๓	บ้านปากกล้วย
๑๔	นายธนู แสนจันทร์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๔	บ้านบ่อก้าง

๒.๒ การเลือกตั้ง

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมา และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานองค์การบริหารส่วนตำบล เสนอแนะในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชุมประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน ฯลฯ

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖)

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ๖,๐๐๙ คน แยกเป็นชาย ๒,๘๑๕ คน แยกเป็นหญิง ๓,๑๙๔ คน

- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ๕,๑๒๘ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๖,๐๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๓๔

รายชื่อผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. นายสมบัติ	เกียรติอนันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า
๒. นายพรชัย	บุญแข็ง	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า
๓. นายเกียรติสุรินทร์	ภูแดง	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า

จำนวน ๒๑ คน

๑. นายสมพงษ์	กันธิมูล	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า
๒. นายทองคำ	ญาณะ	รองประธานสภาฯ
๓. นายอุดม	ยาวิชัย	เลขานุการสภาฯ
๔. นายบุญส่ง	ปัญญา	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑ บ้านสันโป่ง
๕. นายชัยวัฒน์	สุขแยง	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๒ บ้านโรงวัว
๖. นายสมบูรณ์	จิตนาริน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๓ บ้านต้นตัน
๗. นายจำลอง	ผิวสะอาด	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๓ บ้านต้นตัน
๘. นายสกุล	ด้อยแก้ว	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๕ บ้านสันกาวาฬ
๙. นายประดิษฐ์อินตะจาย		สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๕ บ้านสันกาวาฬ
๑๐. นายบุญมี	ช่อมยอง	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๖ บ้านทรายมูล
๑๑. นายสมเพชร	แก้วดี	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๗ บ้านสันคอกช้าง
๑๒. นายวานิช	ชัยชนะ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๘ บ้านแม่ฮ่องใต้
๑๓. นายสุทัศน์	ดอนปัน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๙ บ้านแม่ฮ่องกลาง
๑๔. นายประทีป	กิตติวงศ์อิน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๐ บ้านร่องซุด
๑๕. นางสาวลย์	วงศ์คำปัน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๐ บ้านร่องซุด
๑๖. นายสายัณห์	สิงห์โต	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๑ บ้านแม่ฮ่องเหนือ
๑๗. นายพันธ์ศักดิ์	ชัยชนะวงศ์	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๑ บ้านแม่ฮ่องเหนือ
๑๘. นายวิเชียร	จันทร์มาลี	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๒ บ้านแม่ก้า
๑๙. นายพิศิษฐ์	พรหมตัน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๓ บ้านปากกล้วย
๒๐. นายยวง	ชูตัน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๔ บ้านบ่อก้าง
๒๑. นายวิจิตร	ปัญญาสอน	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๔ บ้านบ่อก้าง

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากรขององค์การบริการส่วนตำบลแม่แก้ว (เปรียบเทียบย้อนหลัง ๔ ปี)									
		พ.ศ.๒๕๕๘		พ.ศ.๒๕๕๙		พ.ศ.๒๕๖๐		พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	สันโป่ง	๑๓๒	๑๔๐	๑๓๕	๑๓๕	๑๓๖	๑๓๘	๑๓๓	๑๓๕	๑๓๐	๑๓๖
๒	โรงวัว	๓๑๐	๓๕๙	๓๐๓	๓๕๖	๓๐๕	๓๕๗	๓๐๖	๓๕๘	๓๐๘	๓๕๗
๓	ต้นตัน	๓๖๕	๓๔๑	๓๕๖	๓๓๙	๓๕๓	๓๓๙	๓๕๒	๓๔๕	๓๕๐	๓๔๘
๔	หนองครอบครัว	๕๐๑	๕๗๗	๓๙๗	๕๘๕	๕๐๓	๕๘๒	๓๙๕	๕๘๕	๓๙๓	๕๘๑
๕	สันกาว่าพี	๓๐๓	๓๐๖	๓๐๕	๓๐๑	๒๙๘	๓๐๐	๒๙๙	๓๐๗	๒๙๗	๓๐๘
๖	ทรายมูล	๒๔๓	๒๖๙	๒๔๕	๒๖๕	๒๔๑	๒๖๘	๒๔๓	๒๖๘	๒๔๑	๒๖๕
๗	สันคอกช้าง	๒๕๖	๓๑๗	๒๕๓	๓๑๕	๒๕๘	๓๑๐	๒๕๕	๓๑๐	๒๕๗	๓๐๖
๘	แม่ช่องใต้	๒๘๐	๒๘๓	๒๘๐	๒๘๕	๒๗๖	๒๗๗	๒๗๕	๒๗๕	๒๗๖	๒๗๘
๙	แม่ช่องกลาง	๑๙๙	๒๓๓	๑๙๒	๒๓๕	๑๙๘	๒๓๕	๑๙๒	๒๓๕	๑๙๐	๒๓๓
๑๐	ร้องซูด	๒๖๕	๓๑๐	๒๖๕	๓๑๐	๒๖๒	๓๑๖	๒๖๒	๓๐๙	๒๖๕	๓๑๐
๑๑	แม่ช่องเหนือ	๑๕๐	๑๗๘	๑๕๑	๑๘๑	๑๕๑	๑๗๘	๑๕๑	๑๗๘	๑๕๑	๑๘๐
๑๒	แม่แก้ว	๒๒๗	๒๕๒	๒๒๕	๒๕๐	๒๒๕	๒๕๐	๒๒๑	๒๔๑	๒๒๐	๒๔๓
๑๓	ปากกล้วย	๑๕๖	๑๓๙	๑๕๕	๑๓๙	๑๕๗	๑๕๒	๑๕๒	๑๓๙	๑๕๒	๑๓๗
๑๔	บ่อก้าง	๑๓๒	๑๕๐	๑๓๐	๑๕๐	๑๓๕	๑๕๑	๑๓๖	๑๕๑	๑๓๘	๑๕๕
รวม		๓,๔๐๗	๓,๗๕๕	๓,๓๗๘	๓,๗๓๒	๓,๓๘๗	๓,๗๓๓	๓,๓๕๙	๓,๗๒๕	๓,๓๕๗	๓,๗๒๖
		๗,๑๕๑		๗,๑๑๐		๗,๑๒๐		๗,๐๘๓		๗,๐๘๓	

หมายเหตุ ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอสันป่าตอง ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากรขององค์การบริการส่วนตำบลแม่ก๊า									
		พ.ศ.๒๕๖๓									
		ชาย	หญิง								
๑	สันโป่ง	๑๒๙	๑๓๙								
๒	โรงวัว	๓๐๓	๓๖๒								
๓	ต้นตัน	๓๔๓	๓๔๔								
๔	หนองครอบครัว	๓๘๖	๔๘๑								
๕	สันกาวาฬ	๒๙๘	๓๐๓								
๖	ทรายมูล	๒๓๙	๒๓/๑								
๗	สันคอกช้าง	๒๕๓	๓๐๓								
๘	แม่ช่องใต้	๒๖๘	๒๓/๓								
๙	แม่ช่องกลาง	๑๙๒	๒๓๖								
๑๐	ร้องซุด	๒๖๓	๓๑๐								
๑๑	แม่ช่องเหนือ	๑๓๕	๑๘๒								
๑๒	แม่ก๊า	๒๑๘	๒๔๕								
๑๓	ปากกล้วย	๑๔๘	๑๓๖								
๑๔	บ่อก้าง	๑๓๓	๑๔๑								
รวม		๓,๓๑๖	๓,๓/๓๐								
		๓,๐๕๖									

หมายเหตุ ข้อมูลจากสำนึกทะเบียนอำเภอสันป่าตอง ณ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากร	ชาย	หญิง	ช่วงอายุ
จำนวนประชากรเยาวชน	๔๘๒	๔๓๐	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
จำนวนประชากร	๒,๑๔๔	๒,๓๖๐	อายุ ๑๘ - ๖๐ ปี
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๓/๓๑	๙๓๖	อายุมากกว่า ๖๐ ปี
รวม	๓,๓๕๗	๓,๗๒๖	

หมายเหตุ ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอสันป่าตอง ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า มีสถานศึกษาทั้งหมด ๓ แห่ง โดยแบ่งออกเป็น

- ระดับเด็กเล็กก่อนวัยเรียน การพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กก่อนวัยเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า มีสถานศึกษาที่ก่อนวัยเรียน จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ก๊า
- ระดับประถมศึกษา มีโรงเรียนประถมศึกษา ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดโรงวัว
- ระดับมัธยมศึกษา มีโรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดโรงวัว เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตารางแสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนครู จำนวนห้องเรียน และจำนวนนักเรียน

สังกัด	สพฐ.	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า
๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ก๊า		๑ แห่ง
- จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก		๓ คน
- จำนวนนักเรียน		๖๙ คน
๒. โรงเรียนสังกัด สพฐ. ในพื้นที่ อบต.		
๒.๑ โรงเรียนวัดโรงวัว	๑ แห่ง	
ระดับประถมศึกษา (ป.๑ - ป.๖)		
- ผู้บริหาร	๑ คน	
- จำนวนครู	๕ คน	
- จำนวนห้องเรียน	๖ ห้อง	
- จำนวนนักเรียน	๙๐ คน	
ระดับมัธยมศึกษา (ม.๑ - ม.๓)		
- จำนวนครู	-	
- จำนวนห้องเรียน	๓ ห้อง	
- จำนวนนักเรียน	๓๘ คน	

- ❖ ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ นักเรียนโรงเรียนวัดหนองครอบไปเรียนร่วมกับนักเรียนโรงเรียนวัดโรงวัว

๔.๒ สาธารณสุข

หน่วยงานด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง คือ

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านทรายมูล ตั้งอยู่บ้านทรายมูล หมู่ ๖
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านโรงวัว ตั้งอยู่บ้านโรงวัว หมู่ ๒

๔.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และการทำลายทรัพย์สินของราชการ วิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าในเรื่องของการป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม ที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด คือ การติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นที่สาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า พบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้ามีผู้ที่ติดยาเสพติดจำนวนมากไม่ก็รายเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

๑. การรับลงทะเบียนและเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. ศูนย์บริการคนพิการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า เพื่อให้การช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในตำบล
๓. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่ก้า
๔. ตั้งศูนย์กายอุปกรณ์องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าเพื่อให้บริการยืมกายอุปกรณ์ (ไม้เท้า, รถเข็น , อื่น ๆ) สำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ
๕. รับลงทะเบียนเด็กแรกเกิดเพื่อรับเงินสงเคราะห์เลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๖. ศูนย์พัฒนาครอบครัวเพื่อพัฒนาสถาบันครอบครัวในตำบลแม่ก้า

๓. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ผู้มีปัญหาทางสังคม เช่น เด็กและบุคคลวัยรุ่น คนชรา คนขอทาน โสเภณี ผู้ต้องขัง ผู้ป่วยคนพิการและทุพพลภาพ และประชาชนทั่วไปที่ไม่สามารถจะแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว หรือผู้ตกทุกข์ได้ยากในกรณีต่าง ๆ อันจะมีผลกระทบกระเทือนต่อสังคมโดยส่วนรวม

๔. กิจกรรมมอบผ้าห่มกันหนาว ให้ผู้ประสบภัยหนาวทั้ง ๑๔ หมู่บ้านในพื้นที่ตำบล

๕. จัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน ๑ แห่ง

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า มีระบบบริการพื้นฐาน ดังนี้

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง (ทางบก, ทางน้ำ, ทางราง ฯลฯ)

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า ไม่มีการคมนาคมขนส่ง

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

๕.๓ การประปา

การประปา ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลแม่ก๊าจะใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน ซึ่งสามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี

๕.๔ โทรศัพท์

- ประชาชนส่วนใหญ่ใช้เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ติดตามตัวเป็นส่วนใหญ่

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า ไม่มีที่ทำการไปรษณีย์

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำสวนลำไย ทำนา และปลูกพืชผักสวนครัว พืชไร่ พืชสวน พืชที่สำคัญต่อเศรษฐกิจ คือ ลำไย ข้าว ถั่วเหลือง กระเทียม เป็นต้น พืชผักสวนครัว เช่น ผักกาด คื่นช่าย กะหล่ำปลี เป็นต้น และอาชีพอื่น ๆ

- อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๖.๘๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

- อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ ๐.๑๒ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๖.๒ การประมง

ตำบลแม่ก้ามมีพื้นที่ติดกับลำน้ำปิง ทำให้มีกลุ่มเกษตรกรที่ทำการประมง ได้แก่ การเลี้ยงปลาในกระชัง

๖.๓ การปศุสัตว์

ตำบลแม่ก้ามมีเกษตรกรบางส่วนที่ทำการปศุสัตว์ ซึ่งมีทั้งผู้เลี้ยงปศุสัตว์รายย่อย และผู้เลี้ยงฟาร์มไก่ ผู้เลี้ยงฟาร์มสุกร จำนวนผู้ประกอบการในพื้นที่โดยประมาณ ดังนี้

ผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ จำนวน ๑๕ ราย

ผู้ประกอบการเลี้ยงสุกร จำนวน ๒ ราย

๖.๔ การบริการ

ร้านอาหาร	๑๐	แห่ง	ร้านเกมส์	๑	แห่ง
ร้านเสริมสวย	๑	แห่ง	ตู้ซอมรถ	๓	แห่ง
โรงน้ำดื่ม	๒	แห่ง			

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้ามมีแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัดพระเจ้าตนหลวง ตั้งอยู่บ้านสันคอกช้าง หมู่ที่ ๗ , วัดป่าเจดีย์เหลี่ยม ตั้งอยู่บ้านหนองครอบครัว หมู่ที่ ๔ และแหล่งอนุรักษ์พันธ์ สัตว์น้ำ หน้าวัดอินทระวิชัย หมู่ที่ ๙ นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การจัดงานประเพณีต่าง ๆ

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้ามไม่มีกิจการอุตสาหกรรม

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

ปั้มน้ำมัน	๖	แห่ง
ร้านค้าต่าง ๆ	๕๓	แห่ง
ตลาดสด	๑	แห่ง

กลุ่มอาชีพ ในตำบลแม่ก๊า ได้แก่

๑. กองทุนหมู่บ้าน ๑๔ หมู่บ้าน
๒. ชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่ก๊า
๓. กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่ก๊า
๔. กลุ่มพัฒนาสตรี ๑๔ หมู่บ้าน
๕. กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าหมู่ที่ ๑
๖. กลุ่มอาชีพทำขนมจีน หมู่ที่ ๓
๗. กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าด้วยจักรอุตสาหกรรม หมู่ที่ ๔
๘. กลุ่มสานเสื่อ หมู่ที่ ๕
๙. กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านทรายมูล หมู่ที่ ๖
๑๐. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ ๗
๑๑. กลุ่มตัดเย็บผ้าห่มนวมบ้านสันคอกช้าง
๑๒. กลุ่มทำน้ำพริกและปลาร้าแปรรูป
๑๓. กลุ่มตัดเย็บผ้าห่มนวมด้วยมือบ้านแม่ก๊า
๑๔. กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านปากกล้วย
๑๕. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหนองครอบ หมู่ที่ ๔
๑๖. กลุ่มพัฒนาอาชีพการเลี้ยงหมู่บ้านสันกาหว้า
๑๗. กลุ่มปลูกพืชปลอดสารพิษ หมู่ที่ ๘
๑๘. กลุ่มปลูกพืชปลอดสารพิษ หมู่ที่ ๑๐
๑๙. กลุ่มจักรสานผู้สูงอายุบ้านปอแก้ว หมู่ที่ ๑๔
๒๐. กลุ่มน้ำยาล้างจาน หมู่ที่ ๖
๒๑. กลุ่มทำโคมลอยโคมไฟ หมู่ที่ ๑๑
๒๒. กลุ่มทำของชำร่วยและดอกไม้ประดิษฐ์ หมู่ที่ ๑๑
๒๓. กลุ่มสัจจะการเกษตร บ้านแม่ฮ่องใต้ หมู่ที่ ๘
๒๔. กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ หมู่ที่ ๙
๒๕. กลุ่มโรงสีข้าวหมู่ที่ ๙
๒๖. กลุ่มน้ำพริกตาแดง หมู่ที่ ๙
๒๗. กลุ่มทำตุ๊กตา หมู่ที่ ๑
๒๘. กลุ่มทำต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทอง/ฉัตร หมู่ที่ ๑๒
๒๙. กลุ่มทำพริกสลาบหมู่ที่ ๑๑
๓๐. กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนตำบลแม่ก๊า
๓๑. กลุ่มผลิตสารชีวภัณฑ์ หมู่ที่ ๘
๓๒. กลุ่มอาชีพเลี้ยงไก่สามสายพันธ์ หมู่ที่ ๑๐
๓๓. กลุ่มอาชีพประมงในครัวเรือน หมู่ที่ ๑๐

๖.๘ แร้งงาน

แร้งงานในตำบลแม่ก้ำส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๒,๓/๑๓/ คน

๓/. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๓.๑ การนับถือศาสนา

- ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ

๓.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- อนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้าน เช่น ประเพณีผีเม็ง ของชาวมอญ บ้านต้นตันหมู่ที่ ๓ และบ้านหนองครอบครัว หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ก้ำ
- ส่งเสริมประเพณี รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุและผู้นำ จัดหาทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมวันผู้สูงอายุ และมอบเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี
- ส่งเสริมประเพณียี่เป็ง และประเพณียี่เป็ง สนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะพื้นที่อยู่ติดกับลำน้ำแม่ปิง เหมาะแก่การจัดงานประเพณีลอยกระทง
- ส่งเสริมประเพณีสืบชะตาตำบล , ประเพณีสงกรานต์ , ประเพณีรุกขมูลวัตร(เข้ากรรม) , การสอนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ตำบลแม่ก้ำ มีวัด อยู่ ๑๒ แห่ง อาราม ๑ แห่ง คือ

๑.วัดโรงวัว	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านโรงวัว	หมู่ที่ ๒
๒.วัดกอกโชด	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านต้นตัน	หมู่ที่ ๓
๓.วัดป่าเจดีย์เหลี่ยม	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านหนองครอบครัว	หมู่ที่ ๔
๔.วัดหนองครอบครัว	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านหนองครอบครัว	หมู่ที่ ๔
๕.วัดสันกาวาฬ	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านสันกาวาฬ	หมู่ที่ ๕
๖.วัดทรายมูล	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านทรายมูล	หมู่ที่ ๖
๗.วัดสันคอกช้าง(พระเจ้าตนหลวง)	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านสันคอกช้าง	หมู่ที่ ๓/
๘.วัดหนองแวม	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านสันคอกช้าง	หมู่ที่ ๓/
๙.วัดอินทวิชัย	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านแม่ช่องกลาง	หมู่ที่ ๙

๑๐. วัดร่องชูด	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านร่องชูด	หมู่ที่ ๑๐
๑๑. วัดแม่ก้า	ตั้งอยู่ในเขตของบ้านแม่ก้า	หมู่ที่ ๑๒
๑๒. วัดศรีสิริธรรม	ตั้งอยู่ในเขตบ้านปากกล้วย	หมู่ที่ ๑๓
๑๓. อารามใหม่บ้านบ่อก้าง	ตั้งอยู่ในเขตบ้านบ่อก้าง	หมู่ที่ ๑๔

มีวัดนอกพื้นที่ จำนวน ๑ แห่ง ซึ่งประชาชนตำบลแม่ก้าใช้ประโยชน์ร่วมกัน คือ วัดหนองเต่าคำ

๓/๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสานใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการสานสาดแห่่งจากต้นแห่่ง วิธีการตัดตุ่ง

- ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาเหนือ นอกจากนี้ยังมีภาษามอญและภาษายอง

๓/๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๑. ตุ๊กตาผ้า
๒. เสื้อผ้ามัดย้อม
๓. ขนมจีน
๔. เสื้อผ้าพื้นเมืองสำเร็จรูป
๕. สาดแห่่ง (เสื่อจากต้นกก)
๖. น้ำพริกตาแดง
๗. ปลาร้าแปรรูป
๘. กระจเป่าจากต้นกก
๙. ดอกไม้ประดิษฐ์
๑๐. ว้าวและโคมลอย
๑๑. ผ้าท่มนวมตัดเย็บด้วยมือ
๑๒. พืชผักปลอดสารพิษ
๑๓. ต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทอง
๑๔. เครื่องจักสาน

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำประปาหมู่บ้าน

๘.๒ ป่าไม้

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าไม่มีป่าไม้

๘.๓ ภูเขา

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าไม่มีภูเขา

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้าไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ